

ความเหมาะสมและประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมทางไกลของ
สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย

นางสาว จารุวรรณ กล้าสนอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-515-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

19 ส.ค. 2546

I 19C9 1242

APPROPRIATENESS AND BENEFITS OF SELF INSTRUCTIONAL
PACKAGES FOR CORRESPONDENCE TRAINING COURSES
OF THAILAND MANAGEMENT ASSOCIATION

Miss Jaruwat Klamsanong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Non-Formal Education

Department of Non-Formal Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Years 1999

ISBN 974-334-515-9

จากรวบรวม กล้าสนอง : ความเหมาะสมและประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับหลักสูตรการฝึก
อบรมทางไกลของสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (APPROPRIATENESS AND BENEFITS OF
SELF INSTRUCTIONAL PACKAGES FOR CORRESPONDENCE TRAINING COURSES OF
THAILAND MANAGEMENT ASSOCIATION) อาจารย์ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ,
อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม): ดร.ไพฑูริย์ โพธิ์สาร, 155 หน้า, ISBN 974-334-515-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกล ของ
ศูนย์ฝึกอบรมทางไกล สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้ง 5 หลักสูตร คือ หลักสูตร
กลยุทธ์การวิเคราะห์และแก้ปัญหา หลักสูตรทักษะในการปรับปรุงงาน หลักสูตรการจัดระเบียบสถานที่ทำงานด้วย
กิจกรรม 5 ส. หลักสูตรการพัฒนาหัวหน้างาน และหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร ในด้านความเหมาะสมและ ประโยชน์
ของเนื้อหาต่อการนำไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ตามภูมิหลังของผู้ผ่านการฝึกอบรมที่แตกต่างกันคือ วุฒิการศึกษา
ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน คะแนนที่รับรู้จากการทำแบบทดสอบ ช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และ
ปริมาณการอ่านชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลของศูนย์ฝึกอบรมทาง
ไกล สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย ทั้ง 5 หลักสูตรนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2534-2539 รวมจำนวน 1,872 คน กลุ่มตัว
ตัวอย่างได้รับการสุ่มแบบชั้นภูมิได้จำนวนตัวอย่างรวม 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวม
ข้อมูลใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับกลับคืนมา 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดย
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลทั้ง 5 หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมและราย
ด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา ภาษา กิจกรรมในการเรียน การประเมิน
ผล และรูปแบบการนำเสนอความรู้ สำหรับประโยชน์ของเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับ
มาก ส่วนประโยชน์ของการนำเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่มีความคิดเห็นว่าอยู่ใน
ระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีภูมิหลังต่างกันพบว่าผู้ผ่านการ
อบรมทางไกลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองในด้านความเหมาะสมของชุดการ
เรียนประโยชน์ของเนื้อหา และการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนผู้ที่มีตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน คะแนนที่รับรู้จากการทำแบบทดสอบ ช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม
และปริมาณการอ่านชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน.....
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต..... กัญจนา กัญจน.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อรุณ ภาณุพงศ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... อรุณ ภาณุพงศ์.....

C : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: SELF INSTRUCTIONAL PACKAGES/ CORRESPONDENCE TRAINING COURSES

JARUWAN KLAMSANONG : APPROPRIATENESS AND BENEFITS OF SELF INSTRUCTIONAL PACKAGES FOR CORRESPONDENCE TRAINING COURSES OF THAILAND MANAGEMENT ASSOCIATION. THESIS ADVISOR: PROF. OONTA NOPAKUN. THESIS CO-ADVISOR: PAITON POTHISAAN, Ph D., 155 pp. ISBN 974 - 334 - 515 - 9

The purpose of this research was to study and to compare the opinions of former participants of self instructional packages for correspondence training courses offered by Thailand Management Association. The appropriateness and benefits of the content when applied to the work place. Five courses, namely "How to Identify and Solve Problems", "Skills For On-the-Spot Improvement", "How to Improve Your Workplace", "How to be a Successful Foreman" and "How to be a Successful Mid-level Manager", were evaluated in is research. The subjects were categorized into six independent variables of background differences which were educational background, work position, work experiences, score achievement, length of study and frequency of book review. Research populations were 1,872 group of former participants of self instructional packages for correspondence training courses between 1991-1996. The instrument utilized for data collection was a questionnaire. Three hundred and twenty-two copies of questionnaire were distributed to the participants. Two hundred and sixty-four copies or 82.90 percent were completed and returned. Data were analyzed by using micro computer program SPSS/ PC.

Research Results are as follows;

1. The sample of all different background variables collectively agreed that the packages were highly appropriate in all six aspects by each category of dependent variables, namely purpose of the course, the content, appropriateness of language, extra learning activities, evaluation system, and literary style. All courses were, again, rated highly appropriate. Regarding the benefits, all subjects saw the content as highly beneficial, whereas in the application in the work place aspect was rated as fair.

2. Comparison between subjects with different background revealed that only those who differed in educational background held different opinions concerning the appropriateness of the content and its application to one's work with statistical significance of .05. Subjects with different positions, work experiences, score achievement, length of study and frequency of book review, however, did not differ in their respective opinions toward the packages.

ภาควิชา..... การศึกษานอกโรงเรียน.....
สาขาวิชา..... การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา..... 2542.....

ลายมือชื่อนิสิต..... (ในคุณระลด) ปิ่นศักดิ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.ดร. จารุwan.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... ปิ่นศักดิ์.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากศาสตราจารย์
อุ๋นตา นพคุณ และ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา
ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สุรกุล เจนอบรม ประธานกรรมการสอบวิทยา
นิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา
รัตนอุบล คุณวรรณวีรา รัชฎาวงศ์ จากสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย รวมทั้ง
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล และอาจารย์อารมณี วงศ์บัณฑิต ที่ให้การสนับสนุน
ในด้านวิชาการและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ขอขอบคุณสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย
ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
ในการเก็บข้อมูลวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ครอบครัวกล้าสอนอง
ครอบครัวอินทรกำแหงในศิคาโก พี่เมฆ และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจสนับสนุนและช่วยเหลือมาโดย
ตลอด ทำให้สามารถผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ มาได้จนผู้วิจัยได้พบกับความสำเร็จในวันนี้

จารุวรรณ กล้าสอนอง

กุมภาพันธ์ 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวความคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมทางไกล.....	16
แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนด้วยตนเอง.....	28
แนวความคิดเกี่ยวกับชุดการเรียนด้วยตนเอง.....	37
หลักสูตรการฝึกอบรมทางไกลของ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
แนวคิดในการวิจัย.....	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	76
การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
ตอนที่ 1: ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	86
ตอนที่ 2: ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	88
ตอนที่ 3: การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ผ่านการฝึกอบรม ทางไกลจำแนกระหว่างกลุ่มที่มีภูมิหลังต่างกัน.....	95
ตอนที่ 4: ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	105
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	111
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	111
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	111
สมมติฐานการวิจัย.....	112
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผลการวิจัย.....	118
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	126
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	126
รายการอ้างอิง.....	128
ภาคผนวก.....	140
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	141
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	142
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	143
ภาคผนวก ง รายละเอียดหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทางไกล.....	149
ประวัติผู้วิจัย.....	155

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	จำนวนผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลของศูนย์ฝึกอบรมทางไกล จำแนกตามหลักสูตรสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย พ.ศ.2534-2539.....	77
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	78
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนกตามภูมิภาค.....	86
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ผ่าน การฝึกอบรมทางไกล เกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเองจำแนกเป็นรายด้าน.....	89
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ผ่าน การฝึกอบรมทางไกลเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง และประโยชน์ของการนำเนื้อหาในชุดการเรียนรู้ด้วย ตนเองไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่.....	93
ตารางที่ 6	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน.....	95
ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน.....	97
ตารางที่ 8	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานต่างกัน.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 9	
การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีคะแนนที่ได้รับจากการ ทำแบบทดสอบต่างกัน.....	100
ตารางที่ 10	
การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกล.....	101
ตารางที่ 11	
การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ประโยชน์ของเนื้อหาและการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของผู้ผ่านการฝึกอบรมทางไกลที่มีปริมาณการอ่านชุด การเรียนรู้ด้วยตนเองต่างกัน.....	103
ตารางที่ 12	
จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความ เหมาะสมของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	105
ตารางที่ 13	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาด้วยตนเอง ของศูนย์ฝึกอบรมทางไกล.....	107
ตารางที่ 14	
ข้อเสนอแนะด้านวิธีการดำเนินการฝึกอบรมทางไกล.....	108
ตารางที่ 15	
ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	110